

ACC. N:R M. 9896:1-14.

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid Holmström
Härad: Uppvidinge Adress: Grönhall, Eriksmås
Socken: Ågutsböda Berättat av: Isaac Holmkrist
Uppteckningsår: 1945 Född år 1838 i Ågutsböda

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

Kryddat brännvin.

s. 1-14.

LuF 50.

Landskap: Småland Upptecknat av: Periel, Robertson
 Härad: Uppvickinge Adress: Gunnar Eriksson
 Socken: Algotsholm Berättat av: Jens Olofsson
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1838 i Algotsholm

J här när lagerna. Och
 har jag nu utsett gott
 uppteckning som Barnslustiden
 som Lifs-föring och sedan
 då var det tyckte jag passas
 Bäst, att Antidelen är en
 annan, och att Teles
 Ruskte nu har en annan
Alti är säkert.
 Och jag den fästa att
Wettigt enkjarna.
 jag antar, att uppteckning
 på detta sätt har mer Teles
Antidelen Algotsholm tidlar.

Skriv endast på denna sida!

v. g. v.

Landskap: Småland M. 9896:1.
 Härad: Uppmichinge Upptecknat av: Arvid Holmström
 Socken: Algatboda Adress: Gränham Eriksmåla
 Uppteckningsår: 1945 Berättat av: Ejner Holmström
 Född år 1838 i Algatboda

Här ska ja tala lite om, va
 som brukas — å ha ok sätta
 te för å få Bränning gott —
 å sen få ut te mätta, som
Meseri — "Malört" — "Pommeskalor"
 "Kamning" — Lejkorallblanor —
Svarta Vinbär — Wiclare
Svingalla — å Hänsilva —
Scalarolja ok Tranfær
 att var för saj enligt va di gamle
 vert, ok sen va då så att då som
 jäppte för en — ingte säkert jäppte en åän
 då va till å försöka

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid Holmström
 Härad: Uppvickinge Adress: Grönham Eriksmåla
 Socken: Algethoda Berättat av: Oskar Skuthner
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1838 i Algethoda

Malönsbränning — Då skulle va bra
 må en "Berk" när gång alla bät
 må. Fastanäs måje, då va bra mat
 många, söt, hämper och för —
 Gallebar som tat förnär när gång
 va då bra som Läkare om —
 moan, dan — ätte. Malönt då fanns —
 då va bara å ta reda på — torra
 och stoppa ner i en flaska — å sen
 slå på Bränning — åt, och så må
 att då sto över Malönt. Sitts te
 att, va en krant som inte ven sam
 häst va hemma i, så då fesk
 dan rätta stönkar å smaker.
 Malönt skulle tass ingan den blannat
 ut redatt — då bät.

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

Landskap Småland Upptecknat av: Arvid, Holmström
 Härad: Uppvinslöfse Adress: Grönham Eriksmåla
 Socken: Algotaboda Berättat av: Jesarek Holmkrantz
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1838 i Algotaboda

Utlam å ta att te, å "itönka" saj mäs-
 användes Brännvin mäs olika tesattsar
 te å ta ing - Detta därför sas då, att
 då inget skulle smörjas ing i kroppen
 utan hålla saj "utvärts". Så då jekt
 å kamma åt att mäs smörja i tjänlig
 behandling, öppna sår vreckning
 Grobnaclar och Torrverk - å "tjukt"
 i Kroppan. Alla gamla, ga saj å gäldole
 för "jekt" i hela Kroppan, och så
 gäldole å detta nått bra Botmedel
 För värk i magen, användas smag
 Granfar Läsning eller Malört Läsning

Ifyll endast ovanstående uppgifter!

4

M. 9896:4.

Landskap: Småland

Upptecknat av:

Arvid, Holmström

Härad: Uppvidinge

Adress:

Grönham. Eriksmåla

Socken: Algotåboda

Berättat av:

Ejnar Holmström

Uppteckningsår: 1945

Född år

1838 i Algotåboda

Pommerskalkor las på bättan
 i flaskan, å sen sloss Bränningett
 på minst i, två ola skall stå
 sen stå, oh ola, hälet står som
 va lite värmt — sen va stå färdigt
 å börja å ta å — oh ta te, att älle som
 di trodde stå behövelä, stå Bränningett
 va gatt sas stå Bättan i Smak å —
 Malörtbränningett brukte å tass
 å flöke främte, ved deras
 tillfälliga småbränningar när
 de kjände sig "pyskade" allah
 illamående? När di kom neråt
 bättan te, kjände att nån skal velle följa
 Ifyll endast ovanstående uppgifter!

må, må stå tass inle.

5
 Landskap: Småland M. 9896:5.
 Härad: Uppvidinge Upptecknat av: Provd. Holmström
 Socken: Algotboda Adress: Grönham Eriksmåla
 Uppteckningsår: 1945 Berättat av: Ejaren Holmström
 Född år 1838 i Algotboda

Grönning bränning användas märke
 för, som stimulering - och te i ta ing,
 ingvärlds om kvällen när olje
 och la-e saj, och från chiztre -
 skavankarna omsidola, hade
 från slätt saj igäklöle i va
 möne försäktig, då försäktas
 må svängalla tetsat må och lät
 i vanlät bränning som "omslaj"
 Alla fjältsår, som jick öppanna
 och andra sår må, som holde ang
 för a läkas - och då försäktas
 (då må, holclika - då tas hållan
 holclika a hållan bränning te omslaj -
 fyll endast ovanstående uppgifter!

6

M. 9896 :6.

Landskap: Småland

Upptecknat av:

Arvid HamströmHärad: Uppvidlinge

Adress:

Grönham EriksmålaSocken: Algotshöda

Berättat av:

Jönsen HamknektUppteckningsår: 1945

Född år

1888 i Algotshöda

Lejkorall - brännvin ? Dä användes
 te å ta ing mat värusjuka
 och dålig sömn. Dä häls för
 å va giftigt å fesk lov tas må
 försenthet, å ingte för ofta
 Dä jorås på stå visat att Blommor
 å Lejkorall tas nygglade
 Blommorna Repas å - och las
 i en kajan stov rotän ätt
 flaskor, sen fesk di hätt på
 vaulet Bränning. Dä ställoläs
 där som va liksom lite varmt
 och må korthän väl isattar,
 om en ätt då så låra, kann
 di lörja å ta å att. En teske ol
 Ifyll endast ovanstående uppgifter! dä och vid kvällen.

M. 9896:7.

Landskap: Småland Upptecknat av: Arvid, Holmström
 Härad: Uppvickinge Adress: Gränhall Erekemåla
 Socken: Algotåsa Berättat av: Jirack Holmström
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1838 i Algotåsa

Franta Weinbär - Di va ju
 ingte go - ah - man sam -
 Gåmeslätt va di högt hålla!
 då va ju ingte svåra å få
 tag - i - di Wäbte i Huvtrakt
 ah priset? Plaska så många
 du behövar - ja tar ingenting
 från dom ska te å äta? Nej
 då å te medusin, då tröskas
 att di te å ta ing - ingte själve
 Bä - an - sam di va utan
 trätta ner dom i en "Potätt"
 ättar flaska, ska Brändning,
 på dom - om en ätta ska
 så kann di bänja å ta å fasten den
 håls för å va med mat. Förtjölning å andra
 sjukdomar

8
 Landskap Småland M. 9896:8.
 Härad: Uppvidinge Upptecknat av: Arvid Holmström
 Socken: Algotsholma Adress: Gränna Eriksmåla
 Uppteckningsår: 1945 Berättat av: Jared Holmström
 Född år 1838 i Algotsholma

Hänsistar!. Å slä, ah må lite
Brännvin till sätta i skivorna joräs
 en Galva, som va bra å lägga
 på sår, skall slä va plästar
 som chag tas en liten smul
 Gänstucka - a - å smältas
 te. när slä läjastås te. Dän
Galvan ble mild å fin, slä tas
 slamar te Bränsar ok skavör
Hänsistar? va ju svårast å få tag
 i, mån folk förr, li va rana
 å styra å stäka, ah vär va slä ju
 inte, ännu att slä jek. "Blanna" ok
 laga te? slä va ju bara clävarar
 en som kenne, Aptek fanns inget här då
 närma än i Wicksjö

2

M. 9896:9

Landskap: Ymälans Upptecknat av: Arvid, Holmström
 Härad: Uppvickinge Adress: Gnånham Brikmåla
 Socken: Algotshöda Berättat av: Jöns Holmström
 Uppteckningsår: 1945 Född år 1838 Algotshöda

Sedlarolja! och Brännvin —
 Då försökte min Far mäl,
 han hvalde från Frantsen
 på fötan, ner mäl Storlän
 på Fäthlaslett. Utan på fötterna
 gick inte på — Far blev rädd
 att förestå med Waukt Brännvin
 och tillräta häftan så mycket
 Sedlarolja till sättnan, detta
 Blauelningär Brännvin och Sedlarolja
 tags och hålles på omslag, som
 hindras om Fötan. Plåsar
 gick först, sått häftas —
 Gåkning mäl ovanstående
 Lyckas väl, om en Månad, Fötan bra
 Ifyll endast ovanstående uppgifter! Sått helt läkt —

20

M. 9896:10.

Landskap

Småland

Upptecknat av:

Arvid Holmström

Härad:

Uppvidinge

Adress:

Gränham Eriksmåla

Socken:

Rydboholm

Berättat av:

Ejare Holmström

Uppteckningsår:

1945

Född år

1838

Rydboholm

Gränsbrännvin — ask
 mycket hårt utspädd, så blev
 då gränsvatten. Gräns-
 brännvin köls för att vara bra,
 att häva Förfärlningar med,
 till ask m. a. l. lättare frasa.
 To bli te redigt, a Gränsbrännvin
 så ble då te a Gvettas — Gvettas
 ut redigt — Gränsvatten?
 användas att ta in m. a. l. tillfälliga
 småkrampor — Då va ju inte
 så starkt som brännvinet —
 man som kusmedicin användes
 då flitigt för i tiden, Gräns-
 brännvin på Rydboholm i Stav, så då fanns
 ifyll endast ovanstående uppgifter! hemma så fort behövt fram

Landskap: Småland Upptecknat av: Per Olof Holmström
 Härad: Uppvidinge Adress: Gränhult Eriksmåla
 Socken: Alzatsboala Berättat av: Gjerrik Holmström
 Uppteckningsår: 1946 Född år 1838 i Alzatsboala

Här vill jag teckna om Brännvin
 som Botemedel mot Gjickelans
 och Tvångror av olika slag, som
Huskurar. Det är väl högst 90 år sen
 denna trakt fick Läkare en
Doktor Oskar han bodde då
 i Gjickuans gård Alzatsboala Socken
Apoteket fanns i Glattsta By i
Ekeberga Socken förste innehavare
 en N. B. Walin - flyttade om några
 år till Leuhera - der Apoteket
fortfarande fanns - Ekeberga
 har nu Medicinförsäljning
 ett Receptlager och i Glattsta Brännvinshäls

Skriv endast på denna sida!

Här skall jag nu i Endla slag
 tala om den kall Bränning för
 intag som läkmedel bland
 Almäheten för, i gamla tiderna.
 Tranfen bränvin användes mat, för
 trykning och så mycket gänge.
 Gjukolmen "Frassan". Treoljeds
 frassan ansågs svårast, den kom var
 tredje slag eller dess Namn —.
 Tranfarvatten användes mycket
 av äldre främtemmar mat värk
 i magen och eller förorsakade
 allmänt illamående —.
 Brännvinsk Lekarolja mat Fröktikulan.
 Bränvin och Gvingalla var också
 nämligen som många försäkte
 och påstod ha stor Läknekräft —.

Hänsihtar å Brännvin "koppkötäs" å blev
bra - må lite olivolja - å ha på "vanta sår"
Behöves dragande verkan? sattes till "Linsor
- köda", den satsan användes till Bränn och Skall
- sår - och till Skarsår - Svarta Wundtår och
Brännvin som stätt och dragett i menst & där,
Bra sen mat förkyllning mfl - Hjällemmer
Seligkonvaljbrännvin, Skalle va bra å ta ing
mat dålig smär, och Nerviset och ykamaende.
Kamningbrännvin användes å ta ing sur
Stimulering och matgeft viel många olika
krämpor, "kolditru" som tillsats till vataanslag
försäktas och gav lundring - Tommenans
Brännvin tas ing för att det onda när li
smorde ingte, skall gå ingåt kroppan -
sliga åt Livätt - å då va te skadade -

Malörtbrännvin. Bra a ta sig för tåka,
 som ingte ta singa dagliga matsupor,
 en "Best" på fastande mage va nåt som
 va bra äta mat fräupor som kanske kom
 jektän! va en sjukdom, som "alla" gamla hade
 förr — och mot den troddes malörtbrännvin
 "Ikyckla", — och mycke annat outdelsat.
 Mot "Prasen"? nu väntas Törnrosbrännvin
 Vita Törnrosen. Nu äro bäst, om de föus?
 ällar jekt de, a ta nöda, min slatta
 Brännvin. Kunde smörjas där rosen ställ
 i, och ta sig jekt bra, sjukdomen
 kunde ju älla stiga innat. Bränn
 Brännvin, och lejhavalle skall va nåt
~~väg~~ handlungande Lejhavallblommor glaskläs
 clam Blommorna hålles i en "patell" och kokade,
 fesk stå af den i Värme sen jekt de a ta hite i singas för
 värdet.